

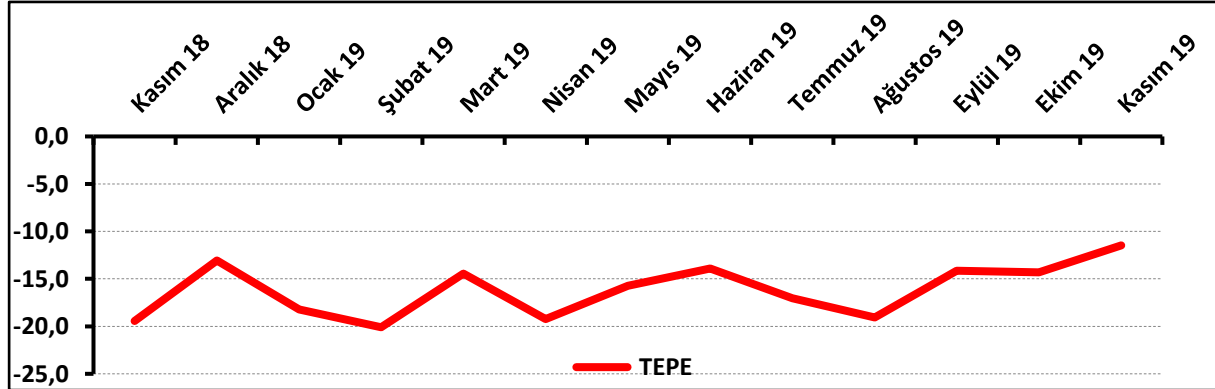
KREDİ KARTI TAKSİTLENDİRME SAYISINDAKİ ARTIŞ, PERAKENDE GÜVENİNİ OLUMLU ETKİLEDİ

TEPE, Kasım 2019'da bir önceki aya göre 2,8 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 7,9 puan arttı. Perakende güveninin kasım ayındaki artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki yükseliş etkili oldu. Perakende sektöründeki bu iyileşmenin, 12 Haziran 2019 tarihli kredi kartı taksitlendirme sürelerinin arttırılması kararına bağlı olarak kredi kartı harcamalarındaki yükseliş ile ilintili olduğu düşünülmektedir. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" ve "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörleri, ekim ayında olduğu gibi kasım ayında da perakende güveninin en fazla artış gösterdiği sektörler oldu. Bilindiği üzere mobilya alımlarında 12 ay olan kredi kartı taksit süresi 18 aya, elektronik eşya alımlarındaki kredi kartı taksit süresi ise 3 aydan 6 aya çıkarılmıştı. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

Kasım ayında -11,5 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 7,9 puan, geçen aya göre 2,8 puan arttı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Kasım 2018 – Kasım 2019)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-15,2	-24,5	-16,9	-17,9	-15,2	-16,9	-18,8	-15,9	-17,2	-13,5	-16,4	-17,4
2018	-13,9	-8,2	-12,4	-15,1	-17,1	-15,6	-8,9	-12,1	-16,0	-16,8	-19,4	-13,1
2019	-18,2	-20,1	-14,4	-19,3	-15,7	-13,9	-17,0	-19,1	-14,1	-14,3	-11,5	

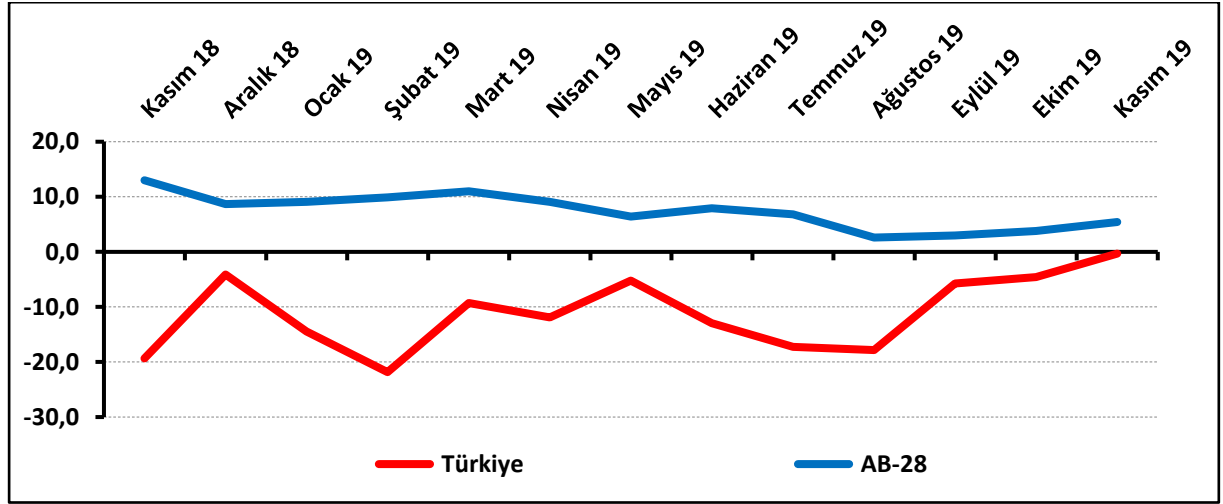
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Kasım 2019'da -0,3 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 4,3 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 19 puan arttı.

Kasım 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 31,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 40,2'si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 28,4 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Kasım 2018 – Kasım 2019)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

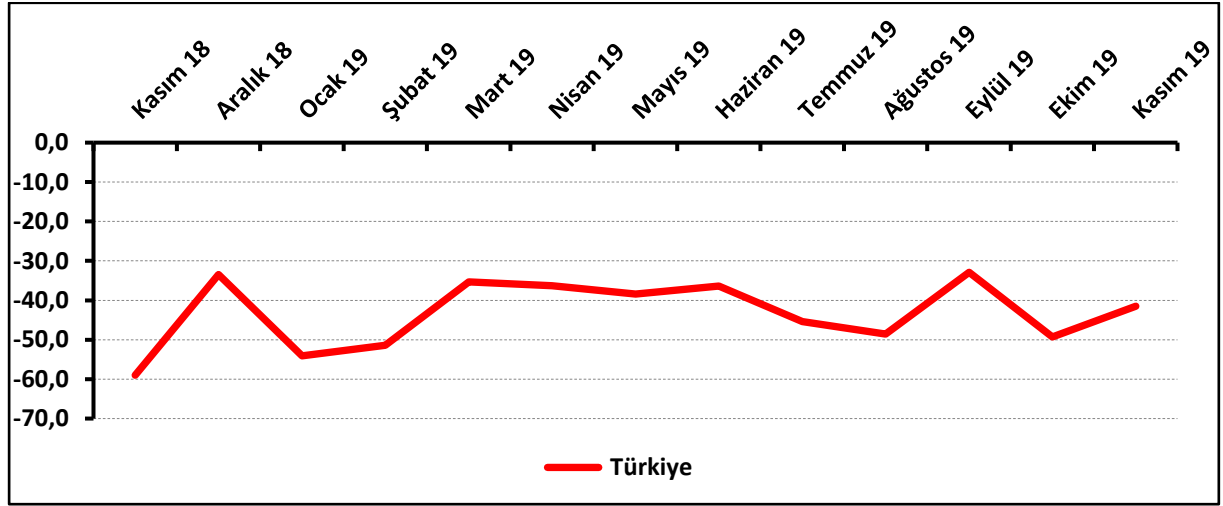
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-6,2	-42,4	-11,6	-13,0	-7,8	-6,8	-13,9	-6,2	-7,2	-3,6	-8,1	-9,4
2018	-8,6	3,1	-4,5	-7,5	-15,1	-2,9	0,1	-8,3	-14,4	-17,8	-19,3	-4,1
2019	-14,5	-21,8	-9,3	-11,9	-5,2	-12,9	-17,3	-17,8	-5,8	-4,6	-0,3	

İşlerin durumu geçen yıla ve geçen aya kıyasla iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Kasım 2019'da -41,5 puan değerini alarak, Ekim 2019'a göre 7,8 puan, Kasım 2018'e göre 17,5 puan arttı.

Kasım 2019'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 17'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 58,5 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 24,5 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Kasım 2018 – Kasım 2019)

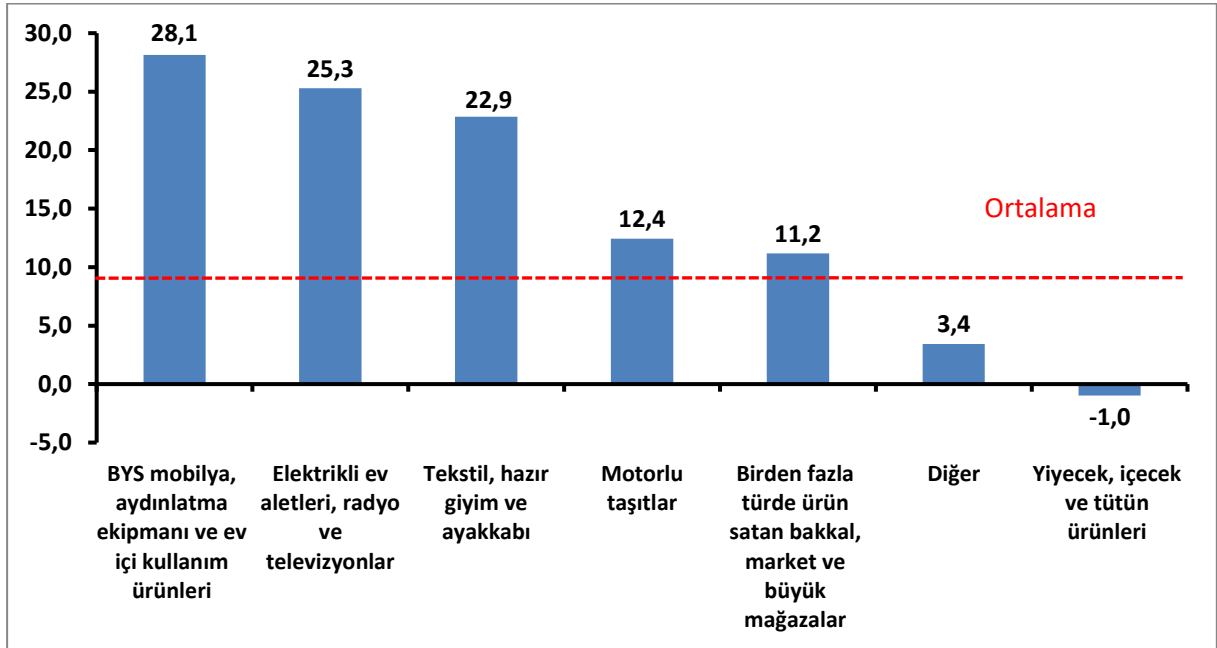
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-43,3	-36,3	-41,3	-38,6	-39,4	-41,6	-38,5	-36,6	-39,8	-38,4	-45,6	-44,7
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	

Perakende güveni en çok “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Kasım 2019’da, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde artış görüldü. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü perakende güveninde azalış gösteren tek sektör oldu. “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Kasım 2019’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin beklentileri iyimser

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Kasım 2019'da, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yıla göre durumu" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri hem Kasım 2018'e göre hem de Ekim 2019'a göre arttı. "

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 11/2018	Endeks 10/2019	Endeks 11/2019	Bir önceki aya göre değişim 11/2019	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2019
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-58,2	-50,5	-49,2	1,2	9,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	19,2	12,1	15,1	3,0	-4,1
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-23,3	-7,4	0,5	7,9	23,8
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-19,3	-4,6	-0,3	4,3	19,0
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-4,9	0,6	7,4	6,8	12,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,8	35,0	39,0	4,0	20,2
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-59,0	-49,3	-41,5	7,8	17,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-2,9	3,9	4,2	0,3	7,1

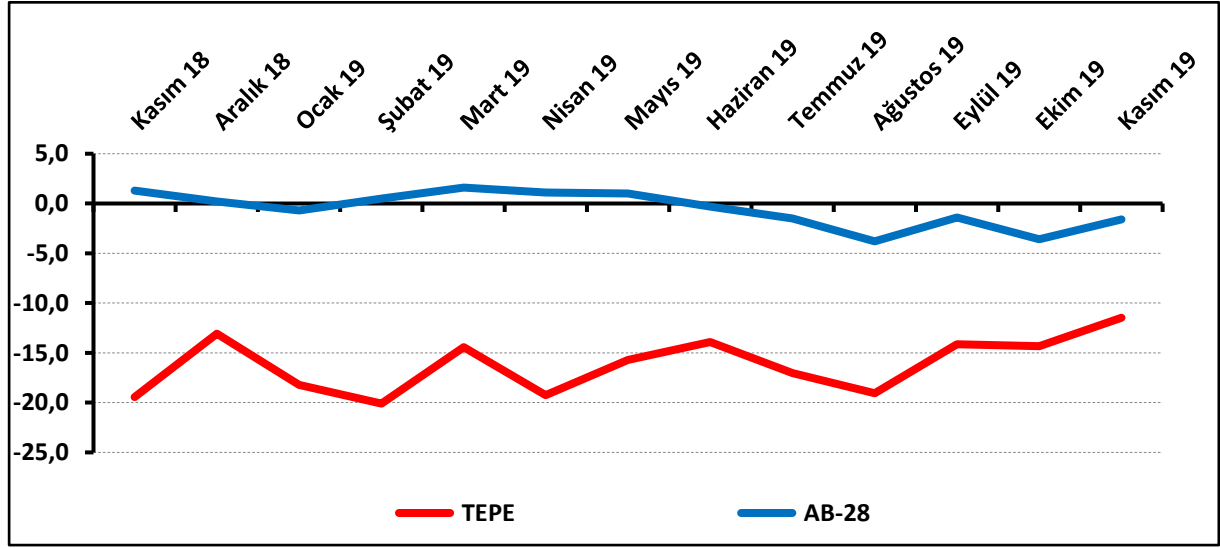
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla kıyasla azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Kasım 2019’da -1,6 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 2,0 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 2,9 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Kasım 2018 – Kasım 2019)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	2,1	2,3	3,7	4,5	2,0	2,5	5,2	0,7	3,4	3,2	5,4	5,2
2018	3,4	4,6	3,0	0,2	2,0	3,5	2,3	5,2	4,4	2,5	1,3	0,2
2019	-0,7	0,5	1,6	1,1	1,0	-0,3	-1,5	-3,8	-1,4	-3,6	-1,6	

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan, kasım ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Yunanistan'ı; Hırvatistan, Türkiye ve İtalya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve İspanya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da İrlanda'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Kasım 2018'e göre değişim AB-28'de -2,9 olurken, Euro Bölgesi'nde değişmedi. Ekim 2019'a göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2018 ve Ekim 2019'a göre)

Ülkeler*	Kasım 2018'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ekim 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	15,0	-1,3
Hırvatistan	13,6	3,3
Türkiye	8,0	2,8
İtalya	7,2	-0,3
Slovakya	5,5	10,6
Sırbistan	3,7	1,1
Makedonya Cumhuriyeti	3,4	1,8
Finlandiya	2,5	4,2
Danimarka	1,5	1,6
Belçika	1,4	3,0
İsveç	1,1	4,0
Romanya	0,1	3,0
Euro Bölgesi-19	0,0	0,7
Almanya	-0,1	2,2
Portekiz	-0,1	0,5
Bulgaristan	-0,5	-0,9
Avusturya	-0,5	-4,8
Letonya	-0,6	-0,6
Estonya	-0,9	5,5
Fransa	-1,0	-0,6
Hollanda	-1,3	-0,4
Litvanya	-1,6	1,5
Slovenya	-1,8	-12,6
Arnavutluk	-2,3	-5,8
AB-28	-2,9	2,0
Karadağ	-5,8	4,5
İrlanda	-6,2	12,0
Malta	-6,6	10,2
Macaristan	-6,8	1,3
Polonya	-7,3	0,4
Çek Cumhuriyeti	-7,7	3,9
İspanya	-10,8	0,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-11,1	-2,4
İngiltere	-15,2	7,9

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir.

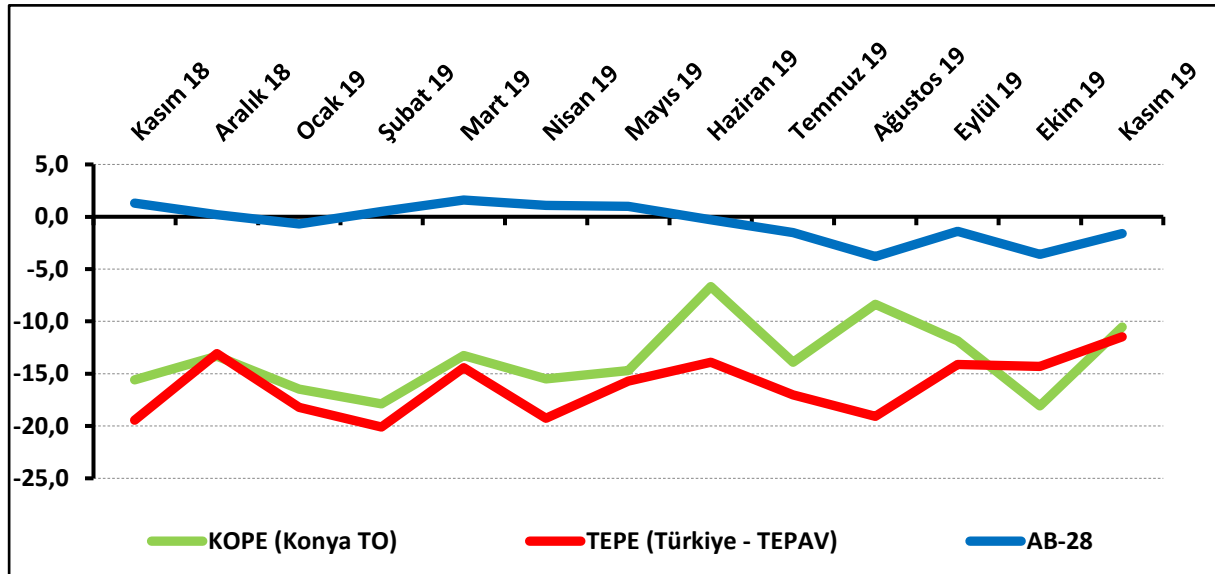
**Sıralama Kasım 2018 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Kasım ayında TEPE, -11,5 puan değerini alırken KOPE -10,5 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 5,1 puan, TEPE 7,9 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 7,6 puan arttı. Konya perakendesi, kasım ayında Türkiye genelinden daha iyi, AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Kasım 2018 – Kasım 2019)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2017	-8,4	-3,0	0,3	-1,8	0,8	3,9	-0,1	5,5	7,9	2,5	5,2	4,5
2018	4,0	1,8	-1,3	-4,9	0,6	0,6	4,1	-1,2	-4,1	-10,7	-15,6	-13,3
2019	-16,5	-17,9	-13,3	-15,5	-14,7	-6,7	-13,9	-8,4	-11,9	-18,1	-10,5	